

นิพนธ์ต้นฉบับ

สถานการณ์ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยของสวนสาธารณะ ในเขตเทศบาลเมืองชัยภูมิ

ทิวากรม ราชูธร⁽¹⁾ และกาญจนา นาคะพินธุ์⁽²⁾

วันที่ได้รับต้นฉบับ : 21 กรกฎาคม 2554
วันที่ตอบรับการตีพิมพ์ : 15 สิงหาคม 2554

⁽¹⁾ ผู้นิพนธ์หลัก : นักศึกษาหลักสูตร
สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอนามัย
สิ่งแวดล้อม คณะสาธารณสุขศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
(โทรศัพท์: 084-2873567, E-mail address:
Korn_envi@hotmail.com)

⁽²⁾ รองศาสตราจารย์ ภาควิชาวิทยาศาสตร์
อนามัยสิ่งแวดล้อม คณะสาธารณสุขศาสตร์
มหาวิทยาลัย ขอนแก่น

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาภาคตัดขวาง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยของสวนสาธารณะ 3 แห่งในเขตเทศบาลเมืองชัยภูมิ เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถามผู้ที่มาใช้บริการสวนสาธารณะ จำนวน 580 คน และการสัมภาษณ์เชิงลึก ประธานชุมชนจำนวน 3 คน และผู้ประกอบการร้านค้า จำนวน 12 คน ช่วงเวลาทำการศึกษาระหว่าง เดือนพฤศจิกายน 2553 – มกราคม 2554 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป STATA10 โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชายร้อยละ 50.6 เพศหญิงร้อยละ 49.3 อายุอยู่ในช่วงน้อยกว่า 20 ปี ร้อยละ 35.7 รองลงมาอยู่ระหว่าง 21-30 ปี ร้อยละ 34.6 ระดับการศึกษาพบว่าจบการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 33.6 อาชีพเป็นนักเรียนร้อยละ 47.5 รองลงมาเป็นอาชีพ ลูกจ้างบริษัท/ร้านค้า ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ ประกอบธุรกิจส่วนตัว และอื่นๆ ร้อยละ 25.7, 14.3, 11.1 และ 1.4 ตามลำดับ และสถานที่พักอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลร้อยละ 76.8อยู่นอกเขตเทศบาล ร้อยละ 21.1 ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมของสวนสาธารณะประชาชนที่มาใช้บริการส่วนใหญ่เห็นว่า อยู่ในระดับพอใช้ร้อยละ 88.5 ข้อเสนอแนะควรเพิ่มจำนวนถังขยะให้ครอบคลุมพื้นที่บริเวณสวนสาธารณะ และควรนำขยะไปกำจัดทุกวันและควรมีการบริการน้ำดื่มที่สะอาดแก่ประชาชนที่มาใช้บริการเพื่อเป็นการประหยัดและดีต่อสุขภาพ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของสวนสาธารณะประชาชน ส่วนใหญ่เห็นว่า อยู่ในระดับพอใช้ ร้อยละ 88.0 ข้อเสนอแนะควรเพิ่มการให้บริการฟรีของเครื่องเล่นฟรี หรือ เข้าในราคาถูก ควรเพิ่มสนามเด็กเล่นให้มากขึ้น โดยเฉพาะสนามฟุตบอลเล็กสำหรับเด็กเล็ก เพิ่มสนามเบดมินตัน และเพิ่มเรื่องความปลอดภัยของเครื่องเล่นในสนามและขยายลู่วิ่ง เพราะปัจจุบันแคบและแออัดเมื่อมีคนมาใช้บริการพร้อมๆ กัน ด้านความปลอดภัยจากการใช้บริการประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้ร้อยละ 85.0 ข้อเสนอแนะควรเพิ่มเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย เพิ่มแสงสว่างของไฟฟ้าในพื้นที่เสี่ยง เช่น มุมที่ต้นไม้หนาแน่น ควรมีการเปิด-ปิด สวนสาธารณะเป็นเวลาอย่างเคร่งครัดไม่ให้เหลื่อมกันจนทำให้ผู้ใช้สวนสาธารณะที่ไม่พึงประสงค์มาใช้ยามวิกาลและควรมีป้ายประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนจุดเสี่ยงอันตรายแก่ผู้มาใช้บริการ เช่น จุดบริเวณน้ำลึก จุดถนนลื่น เป็นต้น ควรมีการศึกษารูปแบบวิจัยเพื่อส่งเสริมสุขภาพเพื่อให้ประชาชนได้ใช้ประโยชน์ และมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเข้ามาประสานจัดการในการศึกษาวิจัยศักยภาพสวนสาธารณะทุกแห่ง จากนั้นนำผลการวิจัยที่ได้ไปจัดทำแผนแม่บทในการพัฒนาการดำเนินงานให้สอดคล้องรองรับซึ่งกันและกันด้วยวิธีการเช่นนี้ จะทำให้การจัดการสวนสาธารณะมีเป้าหมายทิศทางที่เหมาะสมแก่ประเทศชาติและประชาชนยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: สถานการณ์ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย, สวนสาธารณะ, จังหวัดชัยภูมิ

Original Article

Environmental Health and Safety of Public Parks at the Chaiyaphum Municipality

Thiwakorn Rachutorn⁽¹⁾ and Ganjana Nathapindhu⁽²⁾

Received Date : July 21, 2011

Accepted Date : August 15, 2011

⁽¹⁾ Corresponding author : Master student of Faculty of Public Health, Khon Kaen University (Tel.084-2873567, E-mail address: Korn_envi@hotmail.com)

⁽²⁾ Associate Professor, Department of Environmental Health Science, Faculty of Public Health, Khon Kaen University

Abstract

This investigation was conducted as a cross-sectional descriptive study. The purpose was to analyze possible environmental hazards and safety within three public parks at the Chaiyaphum Municipality. A total of 580 individuals were questioned with in-depth interviews together with 3 community leaders and entrepreneurs of 12 parks. For statistical analysis the STATA software version 10 was used. From the participants 50.6% were males and 49.4% were females. About 35.7% were less than 20 years old, and 34.6% were 21 to 30 years old. About 33.6% had a bachelor degree. About 47.5% were students, 25.7% company staff, 14.3% government officials, 11.1% entrepreneurs, and 1.4% were working in various other occupations. The opinion of the participants towards environmental health, facility, and security in the parks were neither very good nor very bad. This was voiced by 88.5% of students, 88.0% of governmental officers and 85.0% entrepreneurs. It was suggested to increase the number of bins, dispose the garbage daily, and drinking water should be provided for the visitors of the parks. The facilities should be more spacious, services provided should be free or at least inexpensive. Playgrounds, football fields, and badminton courts should be available. Security guards should frequently check sensitive areas and lighting during night time should be better. The parks should be opened and closed strictly on time in order to prevent criminals to enter the parks and to avoid disgraceful activities. Signs should be posted at the risky areas to increase the safety of people. The condition within public parks and their facilities should be of concern for the authorities responsible.

Keyword: *environmental health and safety, public park, chaiyaphum province*

บทนำ

ประเทศไทยมีการเจริญเติบโตและการขยายตัวของเมืองและชุมชนอย่างรวดเร็ว โดยปัจจุบันประชากรที่อาศัยในเขตเมืองมีอยู่ประมาณร้อยละ 43 ของทั้งประเทศและคาดการณ์ว่าจะเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 44 ภายในปี พ.ศ. 2553 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2547) สาเหตุสำคัญมาจากจำนวนประชากรในประเทศที่เพิ่มขึ้น รวมถึงการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจจากภาคเกษตรกรรมมาสู่ภาคอุตสาหกรรมในเขตเมืองและชุมชน การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาได้ส่งผลกระทบต่อวิถีการดำรงชีวิตและสุขภาพของประชาชนอย่างมาก โดยเฉพาะผู้อาศัยอยู่ในเขตชุมชนเมืองที่ต้องดิ้นรนต่อสู้กับสภาพเศรษฐกิจรวมทั้งสภาพแวดล้อมที่เสื่อมโทรมลงและมักมีปัญหาเกี่ยวกับโรคภัยต่างๆ โรคภัยเหล่านี้ล้วนมีผลมาจากวิถีการดำเนินชีวิตที่ไม่ถูกต้อง นับตั้งแต่การบริโภคอาหารการทำงาน การพักผ่อน การขาดการออกกำลังกาย มลพิษส่วนหนึ่งมาจากปัจจัยด้านคุณภาพประสิทธิภาพและการจัดอนามัยสิ่งแวดล้อมของสาธารณะที่ไม่เหมาะสมและประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการจัดอนามัยสิ่งแวดล้อมของสาธารณะน้อยมาก ในสภาวะเช่นนี้ประชาชนต้องการการดูแลทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิตให้เข้มแข็งเพื่อการดำรงชีวิตในสังคมต่อไป (นภดล ธนธรรมสถิต และ เทียมดาว ทองโกฏฐิ, 2547) จากนโยบายการกระจายความเจริญสู่เมืองหลักและเมืองรอง ทำให้จังหวัดชัยภูมิมีการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม ประชากร และการคมนาคม มีการเติบโตอย่างต่อเนื่องย่อมมีผลให้ความหนาแน่นของประชากรและการขยายตัวของชุมชนเพิ่มมากขึ้นเช่นเดียวกับจำนวนประชากรเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะในเขตเทศบาลเมืองชัยภูมิซึ่งหากไม่มีการวางแผนรองรับกับปัญหาดังกล่าวย่อมส่งผลกระทบต่ออนามัยสิ่งแวดล้อมในด้านต่างๆ ได้แก่ ปัญหาการจราจร มลภาวะทางอากาศและเสียง ความไม่เพียงพอของสวนสาธารณะ ฯลฯ แนวทางหนึ่งในการแก้ไขปัญหา คือ การเพิ่มพื้นที่สีเขียวและการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมของสวนสาธารณะที่ดีเพื่อบริการประชาชน เนื่องจากสวนสาธารณะเป็นพื้นที่สีเขียวประเภทหนึ่งที่ทำหน้าที่เหมือนปอดของเมืองช่วยฟอกอากาศให้บริสุทธิ์ สามารถลดการกระจายของฝุ่นลดอุณหภูมิอากาศ เพิ่มความชื้นสัมพัทธ์ ช่วยดูดซับมลภาวะทางอากาศบรรเทาปัญหาโลกร้อน (มหาวิทยาลัยแม่โจ้, 2548) ดังนั้นสวนสาธารณะจึงเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการเป็นที่

พักผ่อนหย่อนใจและการออกกำลังกายของประชาชนในชุมชนเมืองแต่จากการสำรวจข้อมูลจากผู้ใช้บริการและการลงพื้นที่สำรวจของผู้วิจัยพบว่าปัจจุบันสวนสาธารณะหลาย ๆ แห่งของเทศบาล เกิดปัญหาด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม อีกทั้งในสถิติที่ผ่านมาพบว่ามีประชาชนได้รับอุบัติเหตุจากการใช้เครื่อง ออกกำลังกายต่างๆ ที่ทรุดโทรม อุบัติเหตุจากสนามเด็กเล่น อุบัติเหตุจากการจมน้ำและยังมีจุดหล่อแหลมอีกมากมาย จึงจำเป็นต้องมีการศึกษาถึงสถานการณ์ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยของสวนสาธารณะในเขตเทศบาลเมืองชัยภูมิ เพื่อที่จะเป็นแนวทางในการพัฒนาหรือปรับปรุงให้สวนสาธารณะมีการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมที่ดีมีความปลอดภัยจากการใช้ บริการและตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนที่มาใช้บริการกันในทุกเพศทุกวัย ทั้งในลักษณะบุคคล ลักษณะกลุ่มคณะ และลักษณะครอบครัว

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาสถานการณ์ในปัจจุบันด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยของสวนสาธารณะในเขตเทศบาลเมืองชัยภูมิ

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาภาคตัดขวาง (Cross-Sectional Descriptive Study)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนทั่วไปที่มาใช้บริการในสวนสาธารณะ เขตเทศบาลจังหวัดชัยภูมิ

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนทั่วไปที่มาใช้บริการในสวนสาธารณะ เขตเทศบาลจังหวัดชัยภูมิ โดยจำนวนพิจารณาจากการคำนวณขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรการประมาณค่าสัดส่วนของประชากรในประชากรขนาดเล็กและทราบประชากร (นิคม ถนอมเสียง, 2546) เท่ากับจำนวน 580 คน และเจ้าหน้าที่ดูแลสวนสาธารณะเป็นประจำ จำนวน 22 คน และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In - depth Interviews) ประธานชุมชน 3 ชุมชนที่มีอาณาเขตอยู่ติดกับสวนสาธารณะและผู้ประกอบการค้าขายบริเวณสวนสาธารณะจำนวน 12 คน

เครื่องมือที่ใช้และการตรวจสอบคุณภาพ

(1) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ประกอบด้วยแบบสอบถาม (Questionnaires) ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสารตำรา บทความ และ

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยโครงสร้างของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของผู้มาใช้บริการในสวนสาธารณะ

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะ

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นด้านการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านความปลอดภัยและการดูแลสวนสาธารณะ

และแนวคำถามการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-Depth Interview) โดยแบ่งแนวคำถามตามกลุ่มเป้าหมายได้แก่ ประธานชุมชน 3 ชุมชนและผู้ประกอบการร้านค้าที่ขายอยู่บริเวณรอบสวนสาธารณะ

(2) ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

โดยการสร้างเครื่องมือดังกล่าวข้างต้น ได้ดำเนินการเป็นขั้นตอนและสามารถสรุปได้ดังนี้

2.1) ศึกษาแนวทฤษฎี ตำรา เอกสาร ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามขึ้นมา

2.2) นำข้อมูลที่ได้มากำหนดขอบเขตและแนวคิดของแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์การวิจัย

2.3) นำแบบสอบถามที่พัฒนาขึ้นมาปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

(3) การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ประกอบด้วย

3.1) การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามที่ได้ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับงานวิจัยโดยตรง จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรง (Validity) ให้ความเห็นในด้านการความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความตรงเชิงโครงสร้างและความเหมาะสมของภาษา (Wording) แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถามก่อนนำไปทดลองใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะทั่วไปใกล้เคียงกับกลุ่มเป้าหมายมากที่สุด

3.2) การหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มที่มีความคล้ายคลึงกับตัวอย่าง ซึ่งเป็นประชาชนชนทั่วไปที่มาใช้บริการสวนสาธารณะในเขตเทศบาลเมืองชัยภูมิ จำนวน 30 คน หลังจากนั้นนำไปทดสอบค่าสถิติเพื่อวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น

(Reliability) โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาช (Cronbach's alpha coefficient) เท่ากับ 0.97

(4) การแปลผลการวัดตัวแปร

การแปลผลรายข้อโดยแบ่งช่วงคะแนน เป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับดี ระดับพอใช้และระดับต่ำ โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนตามเกณฑ์ของเบสท์ (Best John W, 1977) ดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนMax} - \text{คะแนนMin}}{\text{จำนวนScale}} = \frac{5 - 1}{3} = 1.33$$

ดังนั้นจึงสรุประดับการแปลผลช่วงคะแนนได้ดังนี้

ระดับดี	คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.67-5.00
ระดับพอใช้	คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.34-3.66
ระดับต่ำ	คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00-2.33

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาค้นครั้งนี้ประกอบด้วย

(1) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถาม โดยประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป STATA10 สถิติที่ใช้ได้แก่ อัตราส่วน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

(2) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) ด้วยวิธีการจำแนกและจัดระบบเนื้อหา

ผลการวิจัย

ข้อมูลจากพื้นที่สวนสาธารณะหนองปลาเฒ่า

(1) ข้อมูลด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล

พบว่า เพศชายร้อยละ 53.6 เพศหญิงร้อยละ 46.4 อายุอยู่ในช่วงน้อยกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 35.7 รองลงมาคือช่วงอายุระหว่าง 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.6 ระดับการศึกษาพบว่า จบการศึกษาระดับปริญญาตรีร้อยละ 33.6 รองลงมาจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา สำหรับอาชีพพบว่า ส่วนมากเป็นนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 47.5 รองลงมา เป็นอาชีพ ลูกจ้างบริษัท/ร้านค้า ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ ประกอบธุรกิจส่วนตัว และอื่นๆ ร้อยละ 25.7, 14.3, 11.1 และ 1.4 ตามลำดับและสถานที่พักอาศัยส่วนมากก็อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลร้อยละ 76.8 รองลงมาอาศัยอยู่นอกเขตเทศบาลร้อยละ 21.1 และอาศัยอยู่ต่างจังหวัด คิดเป็นร้อยละ 2.1

(2) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดการ สวนสาธารณะหนองปลาเฒ่า

2.1) ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าอยู่ในระดับ
พอใช้ ร้อยละ 83.3 และมีข้อเสนอแนะดังนี้

- ควรมีการเพิ่มจำนวนถังขยะให้
ครอบคลุมต่อบริเวณพื้นที่ทั้งหมดโดยเฉพาะด้านทิศตะวันตก
บริเวณประตูเข้าและบริเวณศาลาพักผ่อนเนื่องจากมีขยะ
ปริมาณมากกว่าที่ถังขยะจะรองรับเนื่องจากประชาชนใช้เป็น
สถานที่พักผ่อนของประชาชนทั้งในแบบเป็นกลุ่ม ครอบครัว
หรือการนัดเพื่อนพบปะพูดคุยกัน

- การบริการด้านห้องน้ำส่วนใหญ่แล้ว
เห็นว่าพอใช้ โดยมีการแยกห้องน้ำชาย-หญิง มีเจ้าหน้าที่ทำ
ความสะอาดทุกวันและมีปริมาณเพียงพอต่อการบริการของ
ประชาชน

- การบริการด้านน้ำดื่ม พบว่ายังไม่
มีการบริการ ประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่าควรมีการบริการน้ำดื่มที่
สะอาดมีเครื่องกรองน้ำที่ดีแก่ประชาชนที่มาใช้บริการเพื่อเป็น
การประหยัดและดีต่อสุขภาพ

- ด้านความสวยงาม ความร่มรื่น ความ
เงียบสงบภายในสวนเห็นว่าพอใช้เนื่องจากอยากให้มีการดูแลไม้
ดอกไม้ประดับ พันธุ์ไม้ต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องยังมีบางส่วนที่
ไม่ได้รับการดูแลจากเจ้าหน้าที่เหี่ยวตายไปแล้วบางส่วนและ
ควรเพิ่มไม้ดอกรอบ ๆ ลู่วิ่งเพื่อให้เกิดความสวยงามและเพิ่ม
บรรยากาศให้เหมาะสำหรับการออกกำลังกายและพักผ่อน

2.2) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

อยู่ในระดับพอใช้ ร้อยละ 78.5 โดยเริ่ม
จากความสะอาดสบายของสถานที่จอดรถมีปริมาณเพียงพอ
จำนวนร้านค้าที่บริการ จำนวนก๊อกน้ำ จำนวนศาลาพักผ่อน
ตามลำดับ แต่ก็มีประชาชนบางกลุ่มที่ให้ข้อเสนอแนะว่า
สวนสาธารณะหนองปลาเฒ่าควรเพิ่มแผนผังแสดงตำแหน่ง
การคมนาคมและเครื่องหมาย/สัญลักษณ์เพื่อบอกทิศทาง
ให้ประชาชนเข้าใจง่ายเนื่องจากในอดีตได้เกิดอุบัติเหตุรถ
ชนเด็กในบริเวณสวนฯ เนื่องจากการไม่เข้าใจทิศทางของรถ
สำหรับสวนที่อยู่ในระดับต่ำ ได้แก่ การจัดตั้งเครื่องกระจาย
เสียง และการบริการประชาสัมพันธ์ทั่วไป

2.3) ด้านความปลอดภัยจากการใช้บริการ

พบว่า จำนวนประตูเข้า-ออก อยู่ระดับ
พอใช้ ร้อยละ 86.6 ข้อเสนอแนะควรเพิ่มการตรวจตรากลุ่ม

วัยรุ่นซึ่งบางครั้งได้นำเอาสารเข้ามาดื่มภายในสวน สำหรับการ
ทำงานของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยอยู่ระดับพอใช้
แต่ควรมีการเดินตรวจตราบริเวณฝั่งตะวันตกซึ่งได้เกิดเหตุ
บ่อยครั้ง เช่น กลุ่มวัยรุ่นยกพวกตีกัน การค้ายาเสพติด หรือ
แม้แต่การข่มขืน ซึ่งได้เกิดขึ้นบ่อยครั้งแล้ว สำหรับความ
เพียงพอของแสงสว่าง แสงสว่างตามจุดเสี่ยง การตรวจ
ซ่อมบำรุงอุปกรณ์ออกกำลังกาย อุปกรณ์สนามเด็กเล่น ระบบ
ไฟฟ้าและสายไฟตามจุดต่าง ๆ พบว่าอยู่ในเกณฑ์พอใช้
ยกเว้น ป้ายบอกการจราจรและป้ายเตือนบริเวณที่มีอันตราย
หรือจุดเสี่ยงต่าง ๆ และหน่วยปฐมพยาบาล อยู่ในระดับต่ำ

2.4) ด้านการบริการ

พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์พอใช้
ร้อยละ 88.8 เรียงตามลำดับ ดังนี้ ความกว้างของลานสำหรับ
ออกกำลังกาย จำนวนลู่วิ่ง เครื่องเล่นในสนามเด็กเล่น ความ
สะอาดของสนามหญ้า ป้ายให้ความรู้เกี่ยวกับพันธุ์ไม้ กิจกรรม
เต้นแอโรบิก ลานกิจกรรมกลางแจ้ง ความสะดวกในการใช้
เก้าอี้ โต๊ะสำหรับพักผ่อน ยกเว้นจำนวนโต๊ะ เก้าอี้ที่ไม่เพียง
ต่อการบริการของประชาชนเนื่องจากบางจุดเก้าอี้ โต๊ะ ได้
ชำรุดแต่ยังไม่มีการซ่อมบำรุงหรือศาลาพักผ่อนบางจุดไม่มี
เก้าอี้เลยและที่มีอยู่ก็สกปรกมากเนื่องจากมีรอยขีดเขียน
มากมายและมีค่าหยาดคายไม่สุภาพ จึงควรที่จะได้รับการ
ปรับปรุงและซ่อมบำรุงให้ใช้งานได้ตามปกติ

ข้อมูลจากพื้นที่สวนสาธารณะสนามบินเก่า

(1) ข้อมูลด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล

พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิงร้อยละ 53.0
เพศชายร้อยละ 46.9 ตามลำดับ อายุอยู่ในช่วงอายุระหว่าง
21-30 ปี เป็นร้อยละ 36.1 รองลงมาคือ ช่วงอายุน้อยกว่า
20 ปี เป็นร้อยละ 26.1 และช่วงอายุระหว่าง 30-40 ปี เป็น
ร้อยละ 18.7 เมื่อพิจารณาระดับการศึกษาพบว่า ส่วนมาก
แล้วจบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 33.5
รองลงมาจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 30.4
และระดับอนุปริญญา คิดเป็นร้อยละ 20.0 ตามลำดับ สำหรับ
อาชีพพบว่า ส่วนมากแล้วเป็นนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 38.7
รองลงมาเป็นอาชีพ ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ ลูกจ้างบริษัท/
ร้านค้า ประกอบธุรกิจส่วนตัว และอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 22.6,
21.7, 11.7 และ 5.2 ตามลำดับ และสถานที่พักอาศัย
ส่วนมากอาศัยอยู่ในเขตเทศบาล คิดเป็นร้อยละ 66.9
รองลงมาอาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล คิดเป็นร้อยละ 29.1 และ
อาศัยอยู่ต่างจังหวัด คิดเป็นร้อยละ 3.9

(2) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดการสวนสาธารณะสนามบินเก่า

2.1) ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า อยู่ในระดับพอใช้ ร้อยละ 88.8 แต่ก็ได้รับข้อเสนอแนะจากประชาชนดังนี้

- จำนวนถังขยะของสวนสาธารณะสนามบินเก่ายังไม่เพียงพอต่อความปริมาณของประชาชนที่มาใช้บริการเนื่องจากว่าสวนสาธารณะดังกล่าวจะมีตลาดถนนคนเดินตอนเย็นทุกวันซึ่งอยู่บริเวณเดียวกันกับสวนสาธารณะ ทำให้เกิดขยะจำนวนมากและถังขยะยังมีน้อยจึงต้องควรปรับปรุงถังขยะให้มากขึ้น

- ควรเพิ่มจำนวนถังขยะฝั่งที่มีสนามเด็กเล่นเนื่องจากเด็กไม่ยอมทิ้งขยะใส่ถังเนื่องจากต้องเดินไปไกลและควรจัดให้มีถังขยะมีแยกประเภทด้วย

- บริการด้านห้องน้ำส่วนใหญ่แล้วเห็นว่าพอใช้เนื่องจากมีการแยกห้องน้ำ ชาย-หญิง มีเจ้าหน้าที่ทำความสะอาดทุกวันและมีปริมาณเพียงพอต่อการบริการของประชาชน

- การบริการด้านน้ำดื่ม-น้ำใช้พบว่ายังไม่มีการบริการประชาชน

- ด้านความสวยงาม ความร่มรื่น ความเงียบสงบภายในสวนเห็นว่าพอใช้ และอยากให้มีการดูแลไม้ดอกไม้ประดับ พันธุ์ไม้ต่างๆ อย่างต่อเนื่อง

- การจัดการน้ำเสียและวางระบายน้ำของสวนสาธารณะอยู่ในระดับต่ำ เนื่องจากว่ามีตลาดถนนคนเดินทุกวันตอนเย็นซึ่งมีอาหารขายหลายประเภทและมีร้านอาหารอยู่เป็นจำนวนมากทำให้มีการล้นทิ้งขยะ หรือเศษอาหารเนื่องจากความมั่งคั่งลงสู่คลองระบายน้ำ

2.2) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

อยู่ในระดับพอใช้ ร้อยละ 100 โดยเริ่มจากความสะอาดสบายของสถานที่จอดรถก็มีปริมาณเพียงพอ จำนวนร้านค้าที่บริการเนื่องจากมีตลาดถนนคนเดินจำนวนกึ่งน้ำ ความสะอาดสบายของถนน ความสะดวกของสถานที่จอดรถ จำนวนโทรศัพท์สาธารณะจำนวนห้องน้ำ/ห้องสุขา ปริมาณสถานที่จอดรถ จำนวนศาลาพักผ่อนตามลำดับ แต่ก็ยังมีประชาชนบางกลุ่มที่ให้ข้อเสนอแนะว่าสวนสาธารณะหนองปลาเต่าควรเพิ่มแผนผังแสดงตำแหน่งการคมนาคมและ

เครื่องหมาย/สัญลักษณ์เพื่อบอกทิศทางให้ประชาชนเข้าใจง่าย

2.3) ด้านความปลอดภัยจากการใช้บริการ

พบว่า ส่วนใหญ่แล้วอยู่ระดับพอใช้ ร้อยละ 82.2 ส่วนการทำงานของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยอยู่ระดับต่ำ เนื่องจากไม่มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยทั้งกลางวันและกลางคืน ซึ่งปัจจุบันก็เกิดเหตุการณ์ที่เป็นอันตรายต่อผู้มาใช้บริการหลายอย่าง เช่น กลุ่มวัยรุ่นยกพวกตีกัน สำหรับความเพียงพอของแสงสว่างแสงสว่างตามจุดเสี่ยง การตรวจซ่อมบำรุงอุปกรณ์ออกกำลังกาย อุปกรณ์สนามเด็กเล่น ระบบไฟฟ้าและสายไฟตามจุดต่างๆ ป้ายบอกการจราจรและป้ายเตือนบริเวณที่มีอันตรายหรือจุดเสี่ยงต่างๆ และหน่วยปฐมพยาบาล พบว่า อยู่ในเกณฑ์พอใช้

2.4) ด้านการบริการ

พบว่า แล้วอยู่ในเกณฑ์พอใช้ ร้อยละ 100 เรียงตามลำดับ ดังนี้ ความกว้างของลานสำหรับออกกำลังกาย จำนวนลู่วิ่ง เครื่องเล่นในสนามเด็กเล่น ความสะอาดของสนามหญ้า ป้ายให้ความรู้เกี่ยวกับพันธุ์ไม้ ความเหมาะสม ในการใช้พื้นที่เพื่อประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ในภาพรวม กิจกรรมเดินแอโรบิค ความสะอาดของสนามหญ้าสำหรับพักผ่อน ลานกิจกรรมกลางแจ้ง ความสะดวกในการใช้เก้าอี้ โต๊ะสำหรับพักผ่อน และจำนวนลานกว้างสำหรับออกกำลังกายกลางแจ้ง

ข้อมูลจากพื้นที่สวนสาธารณะหนองหลอด

(1) ข้อมูลด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล

พบว่า เป็นเพศหญิงร้อยละ 51.4 เพศชาย ร้อยละ 48.6 ตามลำดับ ส่วนมากแล้วอายุอยู่ในช่วงอายุน้อยกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 43.4 รองลงมาอายุระหว่าง 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.9 และช่วงอายุระหว่าง 30-40 ปี คิดเป็น ร้อยละ 15.7 ตามลำดับ การศึกษาพบว่า ส่วนมากจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 40.0 รองลงมาจบการศึกษา ระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 31.4 และระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 12.9 ตามลำดับ สำหรับอาชีพพบว่า ส่วนมากเป็นนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 51.4 รองลงมาเป็นอาชีพลูกจ้างบริษัท/ร้านค้า ประกอบธุรกิจส่วนตัว ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ และอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 28.6, 14.3 และ 5.7 ตามลำดับ และสถานที่พักอาศัย ส่วนมากอาศัยอยู่ในเขตเทศบาล คิดเป็นร้อยละ 78.6 รองลงมาอาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล คิดเป็นร้อยละ 18.6 และอาศัยอยู่ต่างจังหวัด คิดเป็นร้อยละ 2.9

(2) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดการ สวนสาธารณะหนองหลอด

2.1) ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าการอยู่ในระดับพอใช้ร้อยละ 83.3 ยกเว้นการบริการห้องน้ำและการบริการน้ำดื่มเนื่องจากว่ายังไม่มีการบริการ สำหรับความคิดเห็นของประชาชนด้านความสวยงาม ความร่มรื่น ความเงียบสงบภายในสวนสาธารณะเห็นว่าพอใช้ เนื่องจากอยากให้มีการดูแลไม้ดอกไม้ประดับ พันธุ์ไม้ต่างๆ อย่างต่อเนื่อง

2.2) ด้านสิ่งแวดล้อมและความสะอาด

ส่วนใหญ่อยู่ในระดับพอใช้ ร้อยละ 85.7 ยกเว้นการบริการที่จอดรถเนื่องจากทางเข้าสวนสาธารณะแคบมากแล้วที่จอดไม่มีจึงต้องอาศัยจอดรถบริเวณไหล่ถนนหรือตามคูวังของสวนสาธารณะ และยังไม่มีบริการห้องน้ำซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นต่อผู้มาใช้บริการ โดยทั้ง 2 ประเด็นดังกล่าวความคิดเห็นอยู่ในระดับต่ำ

2.3) ด้านความปลอดภัยจากการใช้บริการ

พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ระดับพอใช้ ร้อยละ 88.8 ส่วนการทำงานของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยอยู่ระดับต่ำ เนื่องจากไม่มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยทั้งกลางวันและกลางคืน ซึ่งปัจจุบันก็เกิดเหตุการณ์ที่เป็นอันตราย ต่อผู้มาใช้บริการหลายอย่าง เช่น กลุ่มวัยรุ่นยกพวกตีกัน การค้ายาเสพติด การวิ่งราวทรัพย์ ซึ่งได้เกิดขึ้นบ่อยครั้งแล้ว สำหรับความเพียงพอของแสงสว่าง แสงสว่างตามจุดเสี่ยง การตรวจซ่อมบำรุงอุปกรณ์ออกกำลังกาย อุปกรณ์สนามเด็กเล่น ระบบไฟฟ้าและสายไฟตามจุดต่างๆ ป้ายบอกการจราจร และป้ายเตือนบริเวณที่มีอันตรายหรือจุดเสี่ยงต่างๆ พบว่า อยู่ในเกณฑ์พอใช้

2.4) ด้านการบริการ

อยู่ในเกณฑ์พอใช้ ร้อยละ 89.0 เรียงตามลำดับ ดังนี้ ความกว้างของลานสำหรับออกกำลังกาย จำนวนคูวัง ความสะอาดของสนามหญ้าป้ายให้ความรู้เกี่ยวกับพันธุ์ไม้ ความเหมาะสมในการใช้พื้นที่เพื่อประกอบกิจกรรมต่างๆ ในภาพรวม กิจกรรมเดินแอโรบิค ความสะอาดของสนามหญ้าสำหรับพักผ่อน ลานกิจกรรมกลางแจ้ง ความสะดวกในการใช้เก้าอี้ โต๊ะสำหรับพักผ่อน และจำนวนลานกว้างสำหรับออกกำลังกายกลางแจ้ง ส่วนที่อยู่ในระดับต่ำได้แก่ การบริการสนามเด็กเล่นและกิจกรรมแอโรบิค

สรุปและอภิปรายผล

สถานการณ์ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยของสวนสาธารณะทั้ง 3 แห่ง พบว่า พฤติกรรมการมาใช้บริการมีลักษณะใกล้เคียงกันเนื่องพื้นที่ทั้ง 3 แห่ง อยู่ในเขตเทศบาลเมืองชัยภูมิและมีลักษณะบริบทด้านต่างๆ ของสวนสาธารณะใกล้เคียงกัน สำหรับด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม สิ่งอำนวยความสะดวก ความปลอดภัยและการบริการ พบว่ามีความแตกต่างกันเนื่องจากสวนสาธารณะทั้ง 3 แห่ง มีการบริหารจัดการแตกต่างกันรวมทั้ง บุคคลากรที่ดูแลสวนสาธารณะและงบประมาณในการบริหารจัดการโดยมีหน่วยงานที่กำกับดูแลคือ องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ และสำนักงานเทศบาลเมืองชัยภูมิ โดยภาพรวมแล้วอยู่ในระดับพอใช้และอยู่ในระดับต่ำเป็นส่วนน้อย ซึ่งจากตารางเปรียบเทียบสถานการณ์ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยของสวนสาธารณะในเขตเทศบาลเมืองชัยภูมิ ทั้ง 3 แห่ง พบว่าสวนสาธารณะหนองปลาเภามีการบริหารจัดการและระบบการรักษาความปลอดภัยดี ส่วนอีกสองแห่งยังต้องปรับปรุงเพิ่มเติมอีกโดยเฉพาะด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยจากการใช้บริการ (ดังตารางที่ 1)

ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

(1) ควรมีการศึกษาในรูปแบบสวนสาธารณะที่มีความเหมาะสมกับพื้นที่นั้นๆ และจำนวนคนที่มาใช้บริการ โดยเฉพาะด้านการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยจากการใช้บริการที่มีความเหมาะสมและรองรับกับประชาชนที่มาใช้บริการ ด้วยการวิจัยด้วยวิธีนี้จะช่วยทำให้เกิดการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการจัดการสวนสาธารณะขนาดใหญ่อย่างมีประสิทธิภาพและสนองตอบต่อประชาชน และเมื่อได้ผลการศึกษาแล้วจะได้ขยายผลการจัดการสวนสาธารณะสู่สวนฯ แห่งอื่นๆ ในประเทศไทย

(2) ควรมีการศึกษาวิจัยสวนสาธารณะในรูปแบบวิจัยเพื่อส่งเสริมสุขภาพเพื่อให้ประชาชนได้ใช้ประโยชน์ ควรมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเข้ามาประสานจัดการในการศึกษาวิจัยศักยภาพสวนสาธารณะทุกแห่ง จากนั้นนำผลการวิจัยที่ได้ไปจัดทำแผนแม่บทในการพัฒนาการดำเนินงานให้สอดคล้องรองรับซึ่งกันและกันด้วยวิธีการเช่นนี้ จะทำให้การจัดการสวนสาธารณะมีเป้าหมายทิศทางที่เหมาะสมแก่ประเทศชาติและประชาชนยิ่งขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความรู้และความช่วยเหลือจากรองศาสตราจารย์กาญจนา นาถะพินธุ ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์รองศาสตราจารย์ ดร. ดาริวรรณ เศรษฐีธรรม ผู้ช่วยศาสตราจารย์พงษ์เดช สารการและดร. นงลักษณ์ พะโกยะ อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำการตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ และให้คำแนะนำปลูกฝังในการศึกษา

หาความรู้เพิ่มเติม ขอขอบพระคุณ ดร.สมพงษ์ แสนชัย นายสมพงษ์ สภาวะริพล และนางสาววนิดา สุชี เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและให้คำแนะนำการพัฒนาเครื่องมือ และข้อคิดเห็นในการตรวจสอบวิเคราะห์ความเที่ยงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามงานวิจัย และเจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดชัยภูมิที่ให้ความร่วมมือและสนับสนุนในการดำเนินกิจกรรมจนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- กรมโยธาธิการและผังเมือง. (2545) **เกณฑ์ด้านผังเมือง ทมวตบริการสังคมเรื่อง สวนสาธารณะ สนามกีฬาห้องสมุดและพิพิธภัณฑ. ไร่ไทยเพลส**
จำกัด : กรุงเทพมหานคร.
- กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. (2552) **คู่มือพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ “ตอนที่ 1 แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ”**
คณินิจ เสกสรรสุคติกุล. (2546). **ความคิดเห็นของประชาชนต่อสิ่งอำนวยความสะดวก และการบริการในสวนพฤกษชาติ**
คลองจั่น กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชวนพิศ ดุษฎีประเสริฐ. (2538). **แนวทางการวางแผนเพื่อการพัฒนาสวนสาธารณะชุมชนในเขตชั้นในของกรุงเทพมหานคร.**
วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สถาปัตยกรรมศาสตร์ (การวางผังเมือง) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นพแก้ว หัตถ์จุมพล. (2552). **บทบาทของสวนสาธารณะต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต : กรณีศึกษาสวนสาธารณะหนองบัว**
อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี. ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- นภดล ธนธรรมสถิต และ เทียมดาว ทองโกฏี. (2547). **สถานการณ์สิ่งแวดล้อมตามเกณฑ์มาตรฐานระดับประเทศ (HAS). ศูนย์อนามัยที่ 7 อุบลราชธานี**
มหาวิทยาลัยแม่โจ้. (2548). **คู่มือการพัฒนาพื้นที่สีเขียว. สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, กรุงเทพมหานคร.**
- วัฒนา ณ นคร. (2543). **แนวทางการพัฒนาพื้นที่สีเขียวเพื่อนันทนาการสำหรับชุมชนเมืองนครราชสีมา.**
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วนิดา สุชี. (2550). **การศึกษาการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อความเป็นเมืองนำอยู่ด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อมของเทศบาลนครนครปฐม จังหวัด**
นครปฐม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2547) **รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการพัฒนาดัชนีชี้วัดการพัฒนาที่ยั่งยืน**
ของประเทศไทย. ม.ป.ท. กรุงเทพมหานคร.
- สุพร จงอุดมการณ์. (2547). **การศึกษาการพัฒนาารูปแบบการจัดการสวนสาธารณะบึงแก่นนคร.**
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. ขอนแก่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เอี่ยมพร วิสมหมาย. (2527). **หลักการจัดสวนสาธารณะและสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ. อักษรพิทยา กรุงเทพมหานคร.**
- Doell, C. E. and L. F. Twardzik. (1973). **Elements of Park and Recreation Administration.** Burgess Publishing Company. Minneapolis.
- Rodney, L.S. (1964). **Administration of Public Recreation.** The Ronald Press Company. New York.

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบความคิดเห็นสถานการณ์ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยของสวนสาธารณะ
ในเขตเทศบาลเมืองชัยภูมิ ทั้ง 3 แห่ง

สวนสาธารณะ	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)		
	ดี	พอใช้	ต่ำ
แห่งที่ 1 (หนองปลาเฒ่า n=280)			
ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม	-	88.8	11.1
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	-	100	
ด้านความปลอดภัย	-	81.2	18.7
ด้านการบริการ	-	100	
ภาพรวม	-	92.5	7.5
แห่งที่ 2 (สนามบินเก่า n=230)			
ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม	-	88.3	11.7
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	-	78.5	21.5
ด้านความปลอดภัย	-	86.6	13.4
ด้านการบริการ	-	88.8	11.1
ภาพรวม	-	85.5	14.4
แห่งที่ 3 (หนองหลอด n=70)			
ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม	-	83.3	16.6
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	-	85.7	12.5
ด้านความปลอดภัย	-	87.5	12.5
ด้านการบริการ	-	88.8	11.2
ภาพรวม	-	86.4	13.2

